

REGIONALNY KONKURS EDUKACYJNY

Z RODZINNEGO ARCHIWUM

aspekty estetyczne i genealogiczne

punkt III
regulaminu konkursu

warunki uczestnictwa

zadaniem uczestników konkursu będzie wykonanie dowolną techniką **plastyczną lub **multimedialną** pracy ilustrującej lub dokumentującej historię rodziny, prace mogą przyjąć dowolną formę np. pracy malarskiej, komiksu, drzewa genealogicznego, prezentacji, reportażu itp.**

**kryteria oceny prac: kreatywność i pomysłowość ujęcia tematu, estetyka wykonania prac
zgodność ze standardami poszukiwań genealogicznych - dokumentowanie źródeł.**

Rodzina

Niezaprzeczalna wartość w życiu człowieka. Jej obraz odtwarzamy ze starych fotografii, strzępów rozmów, wspomnień bliskich.

Co zrobić, aby nie utknęła w przeszłości, aby nieustannie towarzyszyła nam w teraźniejszości i w następnych pokoleniach?

Warto utrwalić to co minęło i to co właśnie trwa. Uwiecznić najważniejsze wydarzenia, opowiedzieć o historii, odrębności rodziny. Zarazem o łączności z regionem i narodem w którym ukorzenił się ród.

Stworzyć coś, co w przyszłości stanie się niebanalnym źródłem historycznym i skarbnicą wspomnień o przodkach dla przyszłych pokoleń.

To może być fantastyczna przygoda dla całej rodziny, której członkowie będą musieli zmienić się w historyków, detektywów, antropologów, dziennikarzy i plastyków. Każdy talent się przyda.

Trzeba będzie rysować, malować, pisać, śledzić, szperać, kopać w przeszłości, a przede wszystkim - rozmawiać, pytać i słuchać.

Na tym etapie wskazany jest udział rodziców, dziadków, dorosłych osób z rodziny.

Zachęcamy, by pracę tę potraktować jako przyczynek do spotkania w szerszym gronie rodzinnym i porozmawiania o losach naszych bliskich.

Zaczynamy od zbierania materiałów

- * można gromadzić wiadomości mając dokładnie przemyślany sposób ich pokazania
- * albo zbierać wszystko, sprawdzać każde źródło, ścieżkę, ślad
potem decyzja jaki sposób prezentacji będzie najlepszy

Formy prezentacji

- * drzewo genealogiczne, wykres, diagram, wywód przodków, tablica genealogiczna
- * album, pamiętnik, książka, galeria fotografii
- * prezentacja cyfrowa, reportaż, wywiad

Drzewo genealogiczne historycznie

Najważniejsze - prawidłowe oddanie relacji rodzinnych na przestrzeni wielu pokoleń. Informacja kto należy do rodu, jaka jest kolejność dziedziczenia, na ile części będzie dzielony majątek. Duże znaczenie - wiek rodu. Dziedziczenie po linii męskiej, powiązania rodzinne rysowane od najstarszego znanego (najgodniejszego) przodka męskiego. Wyżej potomkowie. Takie przedstawienie - **drzewo genealogiczne**

Popularyzacja genealogii jako hobby - drzewem nazywa się każde przedstawienie powiązań rodzinnych. Nazwa przyjęta. Drzewo postawione na głowie.

Tablica przodków (wywód, wykres, schemat, lista, zestawienie) - obejmuje wszystkich bezpośrednich przodków danej osoby (nazywanej **probantem**) co do zasady zarówno **po mieczu** (w linii męskiej) jak i **po kądzieli** (w linii żeńskiej)

Drzewo Jessego
Artystyczne
wyobrazenie drzewa
genealogicznego
Chrystusa.
Źródłem nazwy
i motywu jest
proroctwo
z Księgi Izajasza

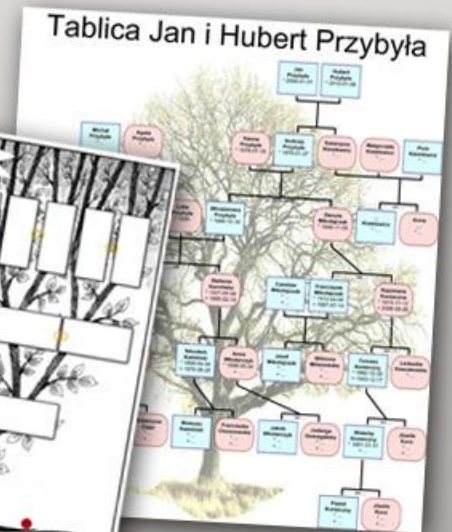
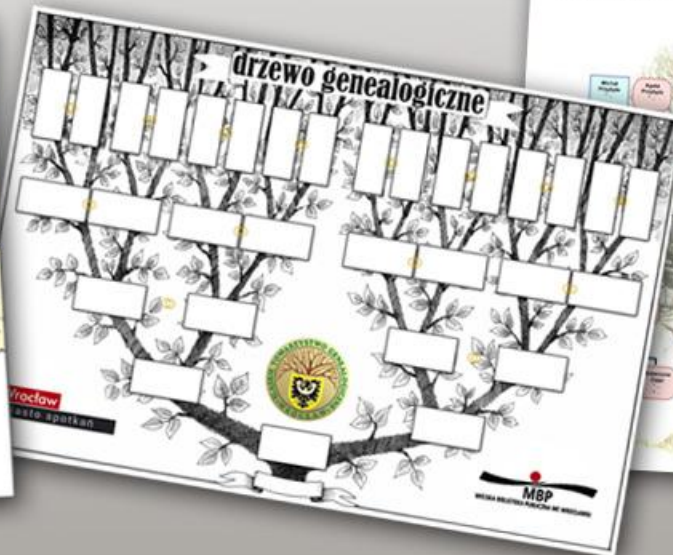
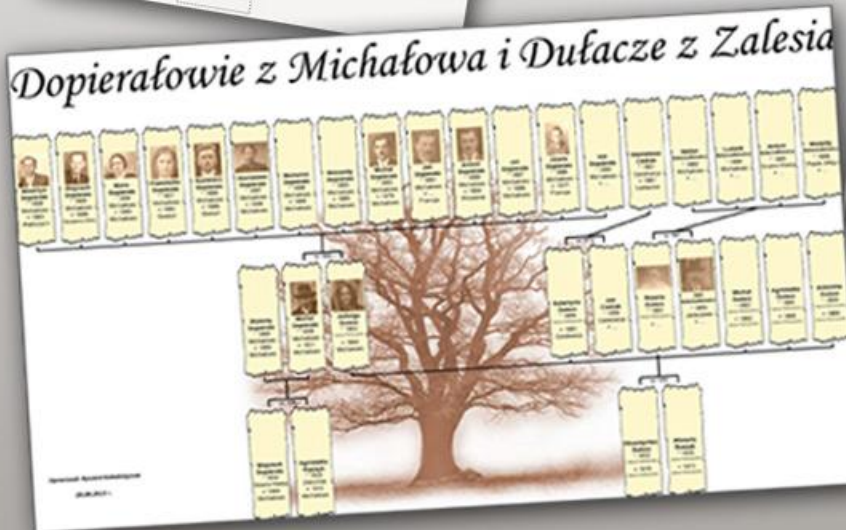
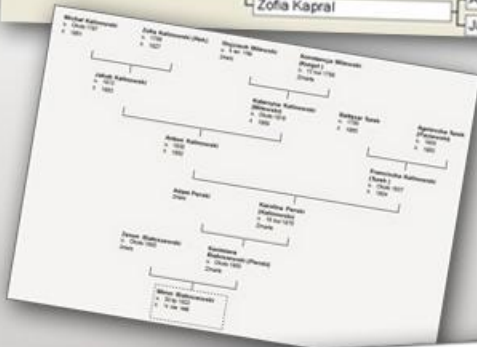
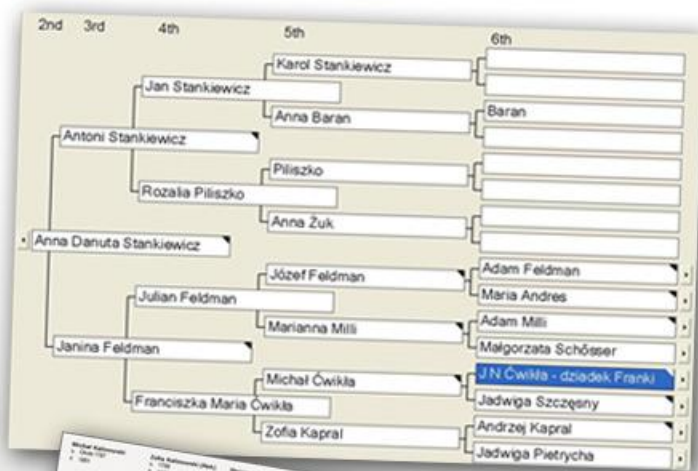
**Drzewo
genealogiczne
rodu von Heugel
umieszczone
na łóżach
kolatorskich
kościola
w Dobrej
koło Oleśnicy**

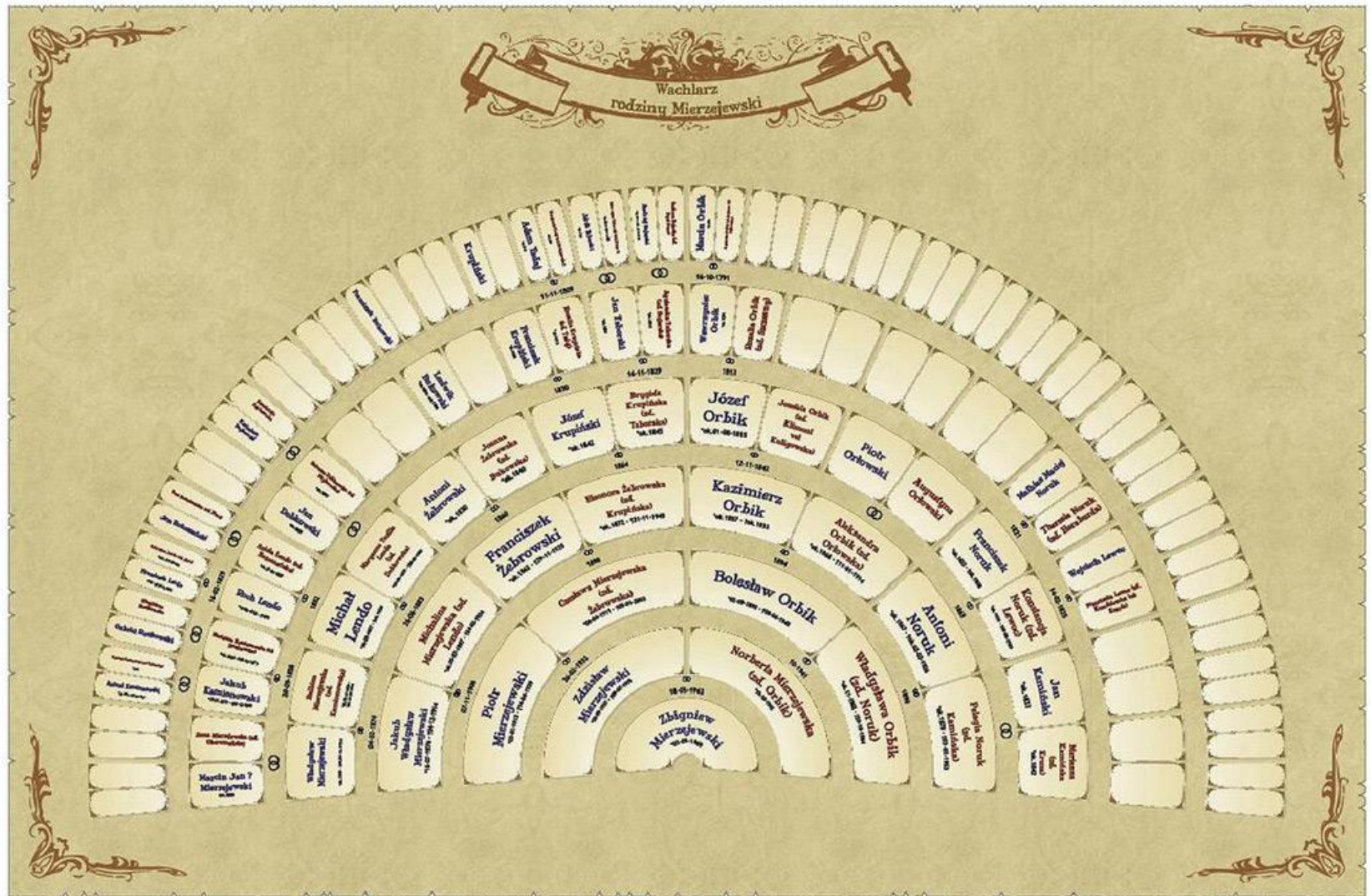
Drzewo na brudno

Mając już zgromadzone wszystkie potrzebne dane warto na brudno rozrysować połączenia rodzinne, ilość pokoleń, rozmieszczenie, kompozycję. Unikniemy wtedy błędów, zadbamy o czytelność

Można skorzystać z gotowych szablonów, są też darmowe programy genealogiczne do ściągnięcia z sieci, np. Ahnenblatt, które porządkują wiedzę, umożliwiają drukowanie drzew, przechowywanie plików tekstowych i zdjęć www.ahnenblatt.com

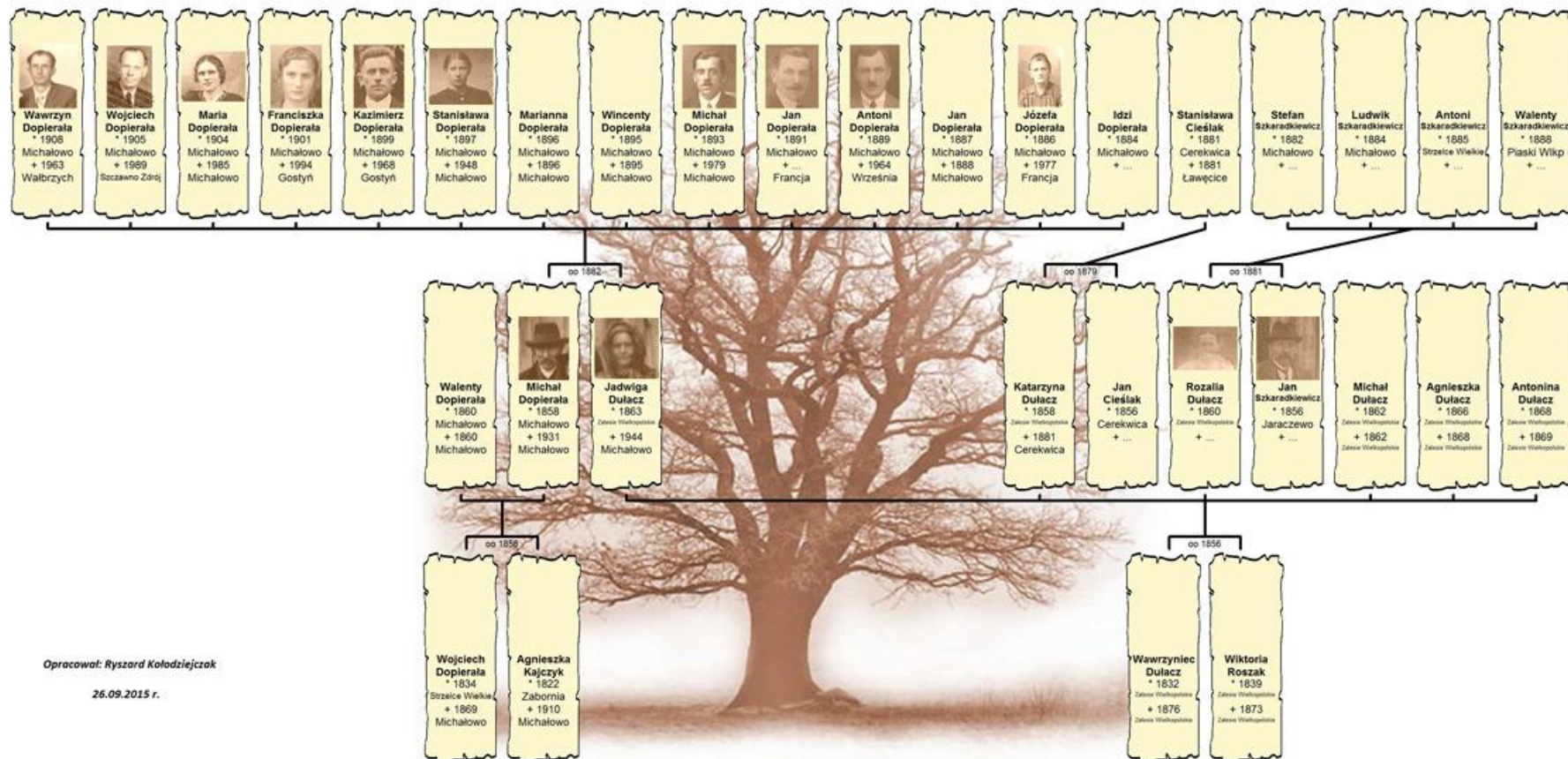

Drzewo nie musi mieć kształtu drzewa

drzewo genealogiczne

Dopierałowicze z Michałowa i Dułacze z Zalesia

Opracował: Ryszard Kołodziejczak

26.09.2015 r.

Drzewo wygenerowane komputerowo w programie Ahnenblatt

Ile pokazać?

Niezależnie od tego, jak dużą wiedzę o przodkach i żyjącej rodzinie zgromadzimy, musimy się zastanowić, co chcemy upublicznić. Prace konkursowe mogą zostać opublikowane w Internecie, zawisnąć gdzieś w miejscu publicznym, będą powszechnie dostępne.

Część krewnych może nie życzyć sobie umieszczania ich nazwisk, dat i miejsc urodzenia czy ślubu. Zgodnie z dobrym obyczajem lepiej poprosić ich o zgodę. Można podawać pełne dane tylko osób zmarłych, powiedzmy, od czwartego pokolenia. Osoby żyjące określać np: mama Ala, tata Adam, dziadek Marek, babcia Anna itd.

Chcąc sporządzić drzewo genealogiczne rodziny, warto znać jak najwięcej faktów: daty urodzenia, ślubu, zgonu. Miejsca zdarzeń, adresy, imiona i nazwiska. Gromadzić dokumenty i fotografie. Jednak, jeśli drzewo ma trafić do przestrzeni publicznej, zastanówmy się, co z tego chcemy pokazać?

Co zrobić, gdy nie ma kogo pytać?

• Najlepiej zdobywać wiadomości poprzez rozmowy z krewnymi
Rodzinne opowieści mogą się okazać fascynujące niczym książka
lub film. Jeśli wysłuchanie starszego pokolenia nie jest
już możliwe - **inne źródła informacji.**

Płyty nagrobne na cmentarzu. Zawierają daty, nazwiska, fotografie.
Warto odszukać i sfotografować grób. Jeśli nie osobiście -
można skorzystać z wyszukiwarki grobów

Urzędy Stanu Cywilnego - gromadzą akta metrykalne najświeższe
Czas oczekiwania do miesiąca, upoważnione określone osoby,
nieuwierzytelniona kopia ksero kosztuje 5 zł. Akta sprzed roku
1918 będą w języku zaborcy, czyli odręczny niemiecki lub rosyjski

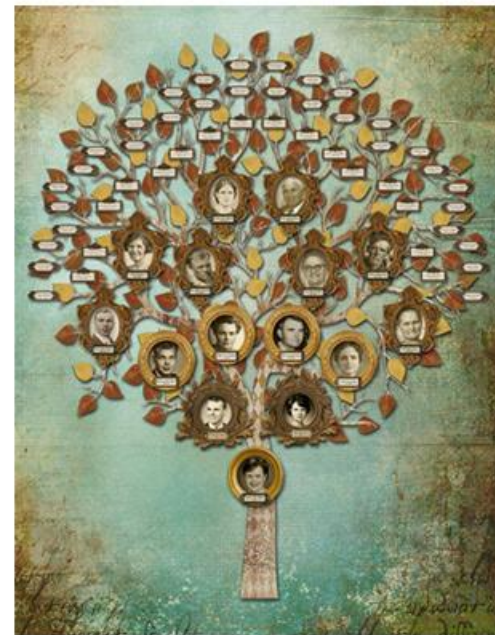
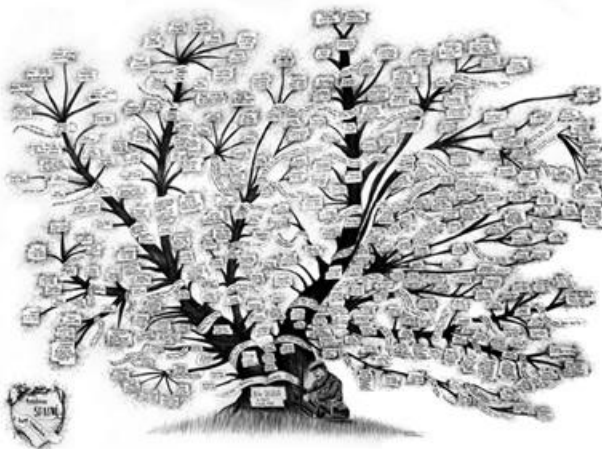
Archiwa Państwowe - korzystanie na miejscu w pracowni naukowej.
Zasób na stronie archiwum.

Archiwa kościelne - najlepiej dzwonić, pytać, umawiać się.
Mormoni - zamawianie mikrofilmów internetowo, koszt rolki 15 zł,
płatne przez Pay Pal. Przeglądanie w czytelnicy, najbliższy CHR we
Wrocławiu, plac Wolności 7. Czas oczekiwania około miesiąca.
Coraz więcej źródeł metrykalnych dostępnych w Internecie.
Można je przeglądać nie wychodząc z domu.

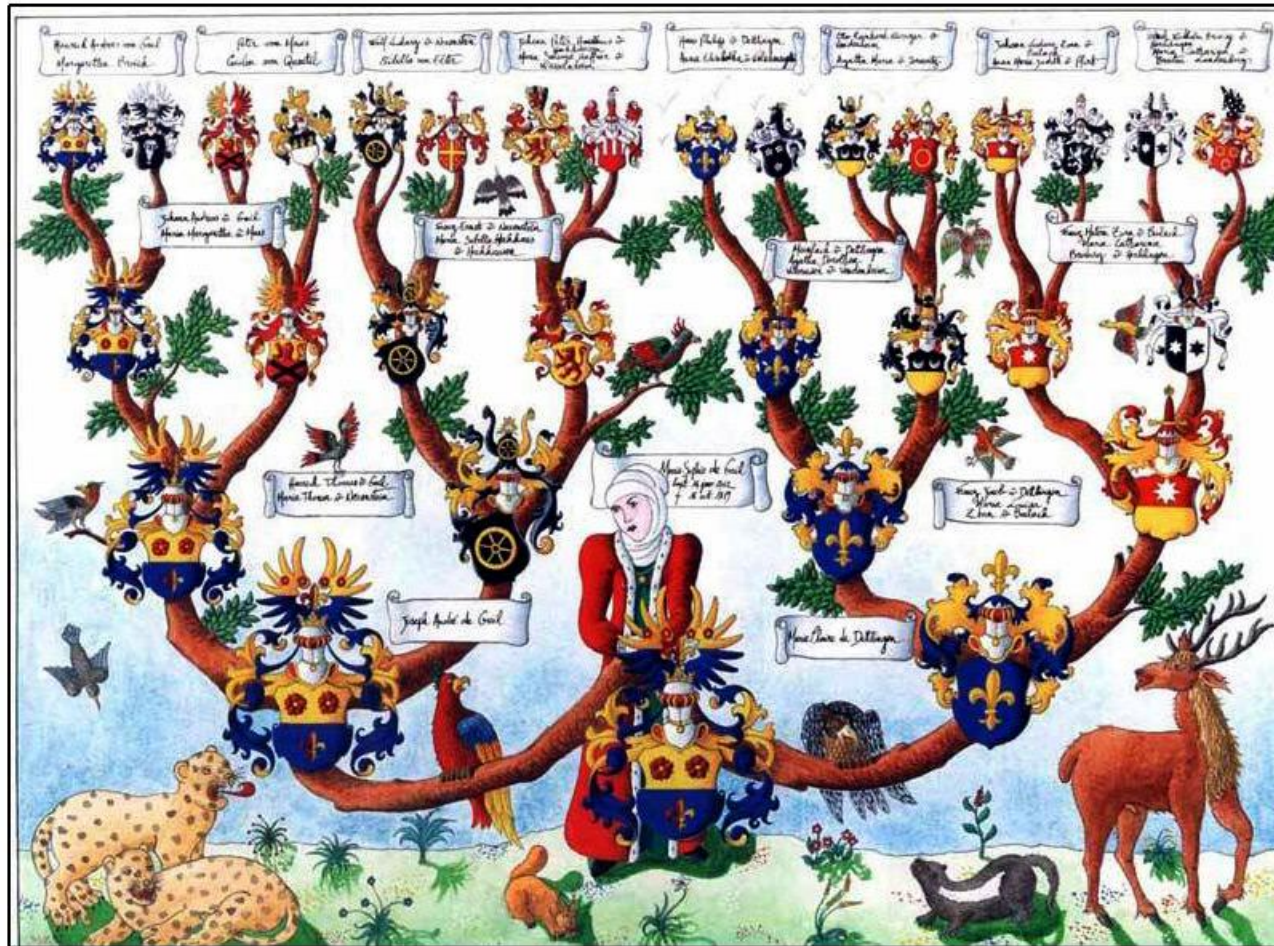

Drzewa szalone, pomysłowe i zabawne

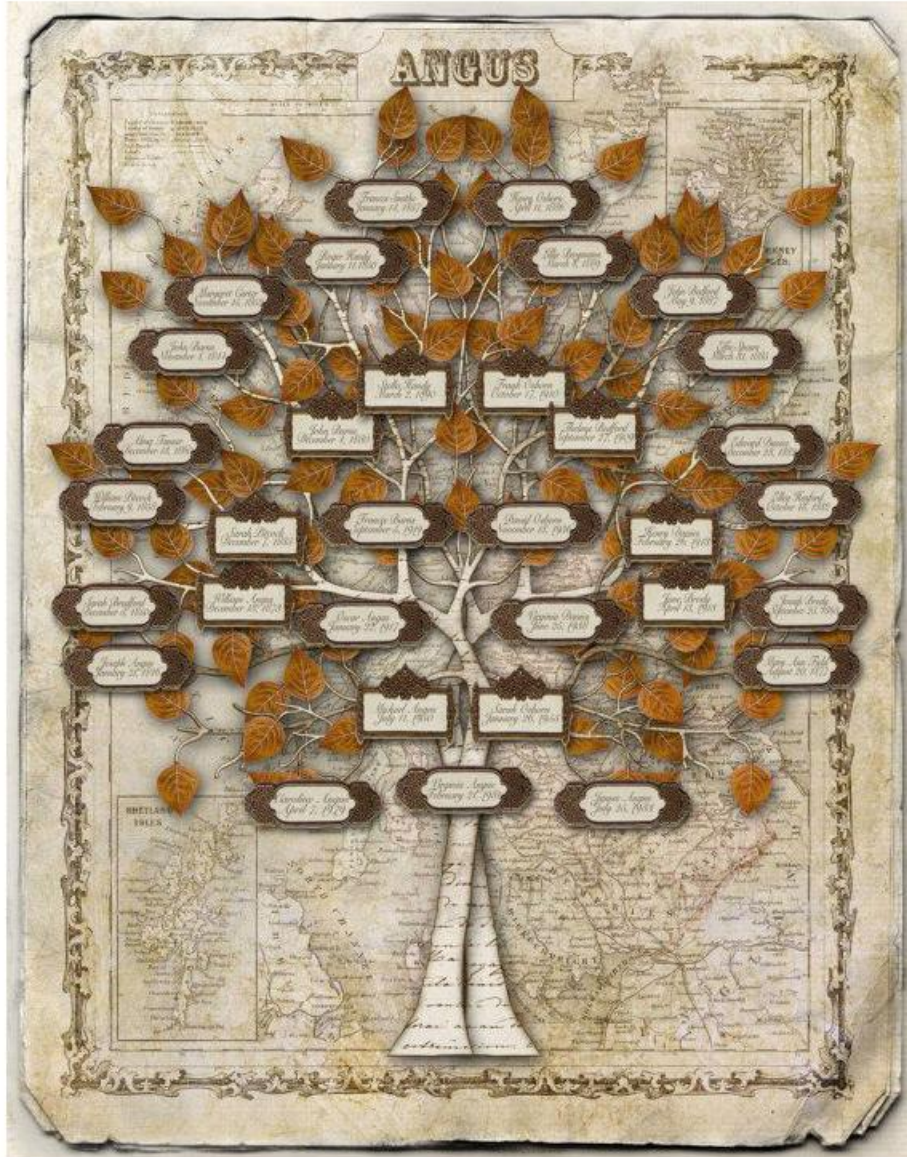
Chociaż niekoniecznie poprawne z punktu widzenia genealogii. Mogą służyć jako podpowiedź, inspiracja.

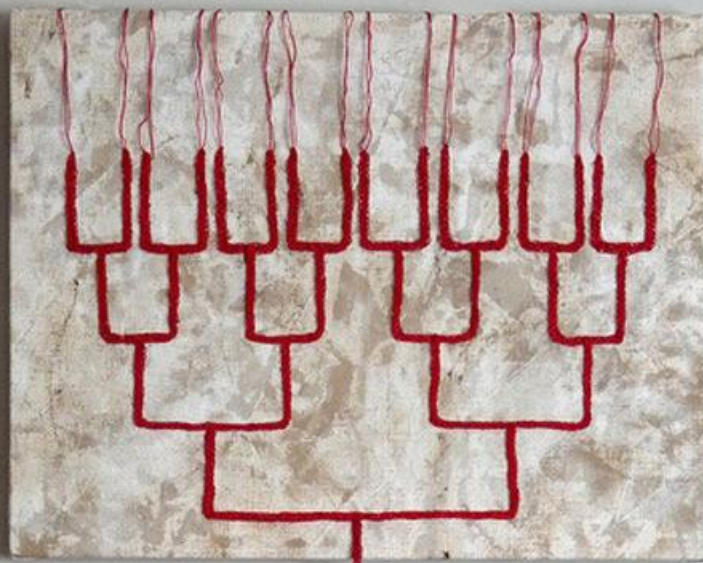

drzewo malowane, stylizowane na stare

Stara mapa jako podkład, albo postarzona deska

**Mniej
konwencjonalne
podejście
do tematu
drzewa**

Drzewo genealogiczne jako dekoracja ścienna

Prezentacja cyfrowa, reportaż wywiad, komiks

stoję tu
i przyglądam
się światu już
tyle lat, nie macie
pojęcia jak twarde
jest to krzesło,
bolą mnie
łokcie

cicho,
nie mam
lepszego

Warto przygotować wcześniej zestaw pytań, zastanowić się, czego chcemy się dowiedzieć.

Można zabrać ze sobą rodzinne zdjęcia lub dokumenty - bardzo pomogą w prowadzeniu rozmowy. Dobrze nagrywać, robić notatki.

Prezentacja cyfrowa, reportaż, komiks, powinny mieć swój scenariusz.

Dla każdej rozmowy, wywiadu, sporządzamy dokładną metryczkę: miejsce, czas, kto brał udział, o czym była mowa.

Zmarły przed sądem Boskim z Godzinek Rohan XV wiek.

Napisy na wstęgach jako
prototypy komiksowych
dymków

Czy życzy sobie
panienka portrecik?

nędzny podryw,
jesteśmy u fotografa

Leo Rosenbach

w STANISŁAWOWIE

Komiks współcześnie - techniki mieszane

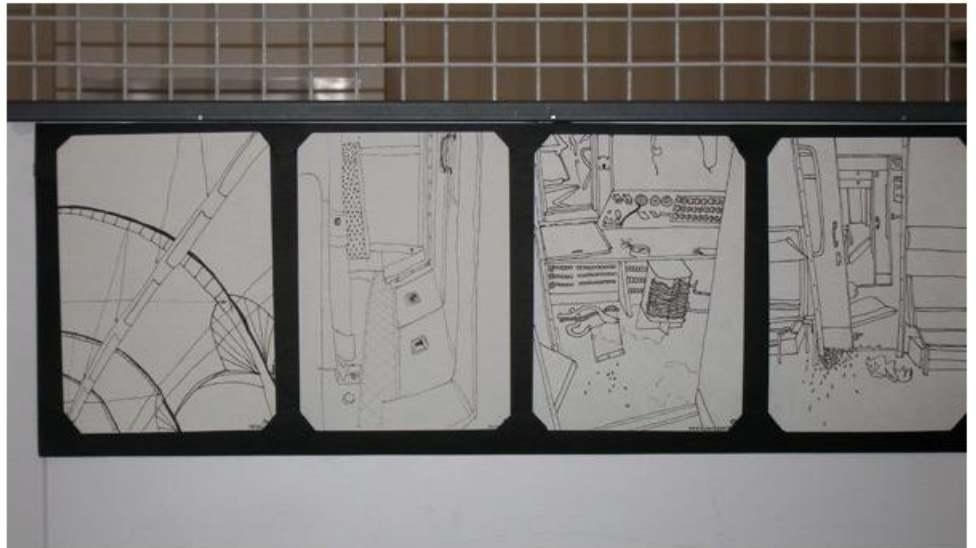
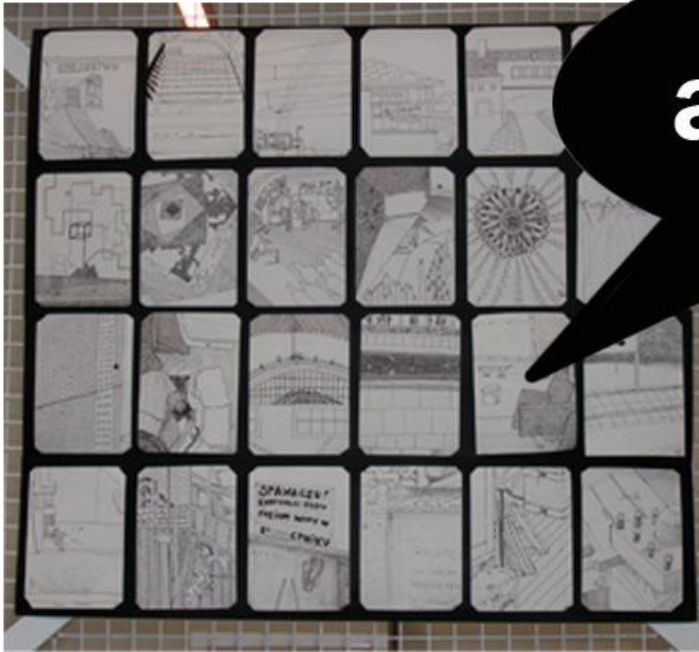

Technika mieszana

proste środki
ciekawy efekt

a taki?

Album, pamiętnik, książka, galeria fotografii

Pomieści zdjęcia, listy, drobne pamiątki, dłuższe historie i przede wszystkim fotografie

Każda kartka może być poświęcona jednej osobie

Forma luźnych lub spiętych kartek, zwoju, harmonijki, składanki.

Albumem będzie też każde nagromadzenie zdjęć, prezentowanych w przemyślany sposób.

Zawsze - dołączony schemat, metryczka, przedmioty opisane, osoby nazwane, zidentyfikowane.

Stare fotografie i dokumenty

Są bardzo cenne
i bardzo rzadkie
warto o nie dbać
i odpowiednio
przechowywać

W prawie każdym
domu znajdują się
stare fotografie, al-
bumy ze zdjęciami

Nie zawsze już
wiadomo kogo
przedstawiają.
Może najstarsi
krewni pamiętają?

Domowa galeria

DIY

Stylizacje, nawiązania

Prace wykonane wspólnie mogą nawiązywać charakterem do autentycznych staroci. Papier daje się barwić, postarzać, stylizować, podobnie fotografie. Istnieją specjalne techniki, którymi można się posłużyć - shabby schick, scrap-booking.

ozdobny
dziurkacz

Scrapbooking jest sztuką ręcznego tworzenia i dekorowania albumów ze zdjęciami i pamiątkami rodzinnymi. Nazwa pochodzi od angielskiego *scrapbook* oznaczającego taki album. Sam wyraz *scrap* oznacza skrawek.

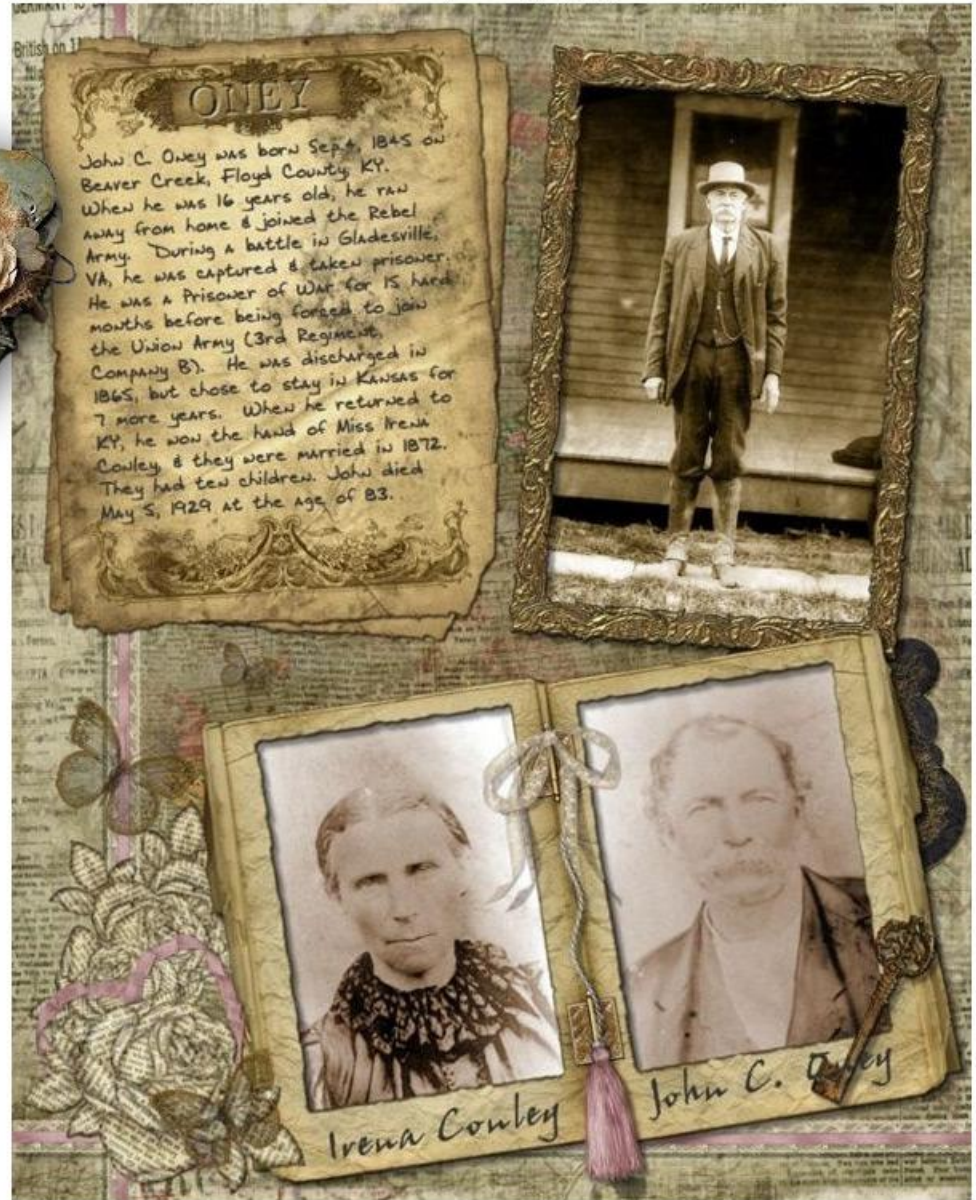

Mogą być wycinanki, wyklejanki
możliwości jest wiele
Im bardziej oryginalny i własny
pomysł tym lepiej

Do wykorzystania pasmanteria, drobne przedmioty, kolorowe papiery, resztki tkanin, suszki. Papier można malować, postarzać, ciąć, gnieść.

fotografie

Używamy tylko **kopii** - mogą to być skany dobrej jakości (300 dpi) kolorowe ksera lub fotografie fotografii.

Oryginały dobrze zabezpieczone i opisane przechowujemy w miejscu suchym i przewiewnym.

Podpisujemy leciutko ołówkiem na odwrocie. Nie używamy taśm klejących, długopisów, nie przyklejamy zdjęć do kartek. Nie dotykamy palcami strony z obrazkiem. To wszystko niszczy fotografie.

praca malarska

Przy użyciu farb akwarelowych, akrylowych lub olejnych

Akryl - farba wodna, niezmywalna po wyschnięciu, kryjąca. Do malowania na papierze, kartonie, tkaninie. Nadaje się do malowania przez szablon.

Akwarela - farba wodna, słabo kryjąca, do malowania na papierze, kartonie.

Olej - farba trwała, długo schnie, medium jest olej, do malowania na płótnie (uprzednio zagruntowanym, w handlu gotowe podobrazia) lub papierze, kartonie, również wymagających wcześniejszego gruntowania

Przy użyciu kredek, pastelów, flamastrow na papierze lub kartonie, nie wymagają wcześniejszego przygotowania podłoża.

Rysunek tuszem jednobarwny (czarny) lub kolorowy.
Jednobarwny - natężenie barwy poprzez rozładnianie
(lawowanie) Podłoże papierowe

Na biwaku, Aleksander Orłowski

Malowanie kolorowym tuszem - technika podobna do akwareli, słabo kryje, wymaga białego tła (papier)

**Rysunek ołówkiem, węglem, piórką,
flamastrem.** Podłoże - papier, karton, szary, biały,
kolorowy.

**Węgiel i ołówek wymagają utrwalenia (fiksatywa lub
werniks)**

studium martwej natury, rys. ołówkiem

przydatne adresy:

- szukajwarchiwach.pl..... skany i opisy materiałów archiwalnych zgromadzonych w polskich archiwach
- genealodzy.pl serwis Polskiego Towarzystwa Genealogicznego
- genealodzy.wroclaw.pl serwis Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego we Wrocławiu
- basia.famula.pl wyszukiwarka wielkopolskich akt metrykalnych
- poznan-projekt.psnc.pl wyszukiwarka małżeństw z Wielkopolski lata 1800-1899
- <https://familysearch.org> zasób ksiąg metrykalnych na mikrofilmach

Podsumowanie

Materiał zebrany: fakty sprawdzone, źródła opisane, krewni wypytni, domowe archiwa przeszukane i uporządkowane. Historia rodziny ustalona i spisana.

Decyzja, jaki rodzaj prezentacji wybrać, jaką techniką się posłużyć. Może połączyć różne?

Warto uruchomić wyobraźnię, która jak wiadomo, nie zna ograniczeń. Im oryginalniejszy pomysł, tym lepiej.

Ważne: prace powinny być interesujące, oryginalne, piękne, ciekawe, ale przede wszystkim wiarygodne genealogicznie i starannie udokumentowane.

życzę wspaniałych pomysłów i dobrej zabawy

powodzenia

www.genealodzy.wroclaw.pl

Maria Rągowska

